

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΤΟΡΟΝΤΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
1075 Bay Street, Suite 600, Toronto, Ontario M5S 2B1 CANADA
Tel: (416) 515 01 33 Fax: (416) 515 02 09 E-mail: ecocom-toronto@mfa.gr

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΟΝ ΚΑΝΑΔΑ

Στο παρόν εγχειρίδιο περιγράφονται οι βασικές εισαγωγικές διαδικασίες, διατυπώσεις και πιστοποιητικά που απαιτούνται προκειμένου να εξαχθούν τρόφιμα στον Καναδά, που ισχύουν σε όλες τις επαρχίες του. Επίσης, παρουσιάζονται και άλλα θέματα που θα πρέπει να γνωρίζει μια επιχείρηση με εξαγωγικό προσανατολισμό την καναδική αγορά, όπως ειδικές κατηγορίες τροφίμων, σήμανση και ετικέτα, βασικά κόστη εισόδου στην αγορά, κλαδικές εκθέσεις, ανταγωνισμός, σημεία-κλειδιά μιας εμπορικής συμφωνίας και τρόποι πληρωμής.

Η Καναδική αγορά και ειδικότερα η αγορά του Τορόντο, όπου συγκεντρώνονται, μαζί με την αγορά του Κεμπέκ-Μόντρεαλ, οι περισσότερες εισαγωγικές επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών και έχουν την έδρα τους οι μεγαλύτερες αλυσίδες σούπερ μάρκετ και υπεραγορών, είναι μια σημαντική αγορά με ανοδικές τάσεις που απαιτεί, όμως, από πλευράς εξαγωγέων συνέπεια και αξιοπιστία στους χρόνους παράδοσης, προμήθειας των συμφωνηθέντων ποσοτήτων και τήρησης των συμφωνηθέντων.

Τορόντο, 6 Δεκεμβρίου 2017

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΟΜΙΖΟΜΕΝΑ ΈΓΓΡΑΦΑ	3
Β. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ	4
Γ. ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	4
Δ. ΚΡΕΑΣ	5
Ε. ΙΧΘΗΡΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΥΜΑΤΑ.....	6
ΣΤ. ΜΕΛΙ.....	6
Ζ. ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ.....	6
Η. ΥΓΙΕΙΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ	7
Θ. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΙ ΔΑΣΜΟΙ.....	7
Ι. ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΕΤΙΚΕΤΑ.....	8
Κ. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΚΟΣΤΗ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΗ ΤΙΜΗ ΣΤΟ ΡΑΦΙ.....	8
Λ. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ.....	9
Μ. ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ.....	9
Ν. ΣΗΜΕΙΑ-ΚΛΕΙΔΙΑ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ.....	10
Ξ. ΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ.....	10
ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ.....	12

A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΟΜΙΖΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ:

- α) Δήλωση εισαγωγής (import declaration)
- β) Αίτηση για έγκριση ολοκλήρωσης εισαγωγής (request for release approval)
- γ) Έγγραφο δασμολογικής συναλλαγής (customs transaction document)
- δ) Τιμολόγιο (invoice)
- ε) Φορτωτική (bill of lading)
- στ) Εισαγωγική άδεια, στις περιπτώσεις όπου απαιτείται
- ζ) Πιστοποιητικό καταγωγής του συστήματος REX/Registered Exporter System της Ε.Ε.

Τα εν λόγω έγγραφα προσκομίζονται στη Διεύθυνση Εισαγωγών της Εποπτικής Υπηρεσίας Τροφίμων Καναδά (Canadian Food Inspection Agency), προκειμένου να επιτραπεί η εισαγωγή των προϊόντων.

Αναλυτικές πληροφορίες βρίσκονται αναρτημένες στο σύνδεσμο: <http://www.inspection.gc.ca/food/fish-and-seafood/imports/basic-importers/eng/1352307383535/1352307591494?chap=4>.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία του Καναδά, για να διατεθούν, γενικότερα, τρόφιμα στον Καναδά, θα πρέπει αυτά να έχουν εισαχθεί από εισαγωγέα εγγεγραμμένο στα σχετικά μητρώα (import/export account) της Τελωνειακής Υπηρεσίας του Καναδά (Canada Border Services Agency). Ο εγγεγραμμένος εισαγωγέας αποκαλείται *Importer of Record*.

Ο εγγεγραμμένος εισαγωγέας μπορεί να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες εκτελωνιστή (Customs Broker) ή/και μεταφορικού πρακτορείου (Freight Forwarder) για τη διευκόλυνση της εισαγωγής αλλά, σε κάθε περίπτωση, έχει την ευθύνη συμμόρφωσης των εισαγόμενων προϊόντων με όλες τις σχετικές διατάξεις και νομοθεσία του Καναδά, σε ομοσπονδιακό, επαρχιακό αλλά και δημοτικό επίπεδο, της τήρησης όλων των σχετικών διαδικασιών, αλλά και της ευθύνης ανάκλησής τους, εάν αυτό απαιτηθεί από τις αρμόδιες Αρχές. (Βλ. <http://www.inspection.gc.ca/english/fssa/imp/guide1e.shtml#c>).

Συγκεκριμένα, ο εγγεγραμμένος εισαγωγέας, είναι υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο για την καταβολή όλων των δασμών, φόρων και διοικητικών κοστών στην Τελωνειακή Υπηρεσία Καναδά (CBSA), για την υποβολή ακριβούς και αληθούς πληροφόρησης για τα εισαγόμενα εμπορεύματα και υπόκειται σε καταλογισμό σοβαρών προστίμων σε περίπτωση που υποβάλλει αναληθείς ή μη ακριβείς δηλώσεις.

Ως εκ τούτου, είναι ιδιαίτερα σημαντική η συνεργασία με αξιόπιστο και έμπειρο εισαγωγέα, ειδικά στην περίπτωση ευπαθών ειδών.

Ο χρόνος θαλάσσιας μεταφοράς των εμπορευμάτων από Ελλάδα-Καναδά ανέρχεται σε 28 ημέρες. Σε πολλές περιπτώσεις γίνεται συμφόρωση και αποστολή ομαδικών φορτίων (γκρουπάς).

B. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ

Για την εισαγωγή των περισσότερων προϊόντων στον Καναδά δεν απαιτούνται ειδικά, υγειονομικά/φυτοϋγειονομικά ή κτηνιατρικά πιστοποιητικά.

Εντούτοις, τα προϊόντα που τελούν υπό καθεστώς ελέγχου (controlled products) υπόκεινται σε ποσοτικούς περιορισμούς και για την εισαγωγή τους απαιτείται άδεια εισαγωγής από τους κατόχους της ποσόστωσης.

Τα προϊόντα υπό καθεστώς ελέγχου περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Ελέγχου Εισαγωγών και αποτελούν, κυρίως, προϊόντα που παράγει και ο Καναδάς και προσπαθεί να προστατεύσει από τον ξένο ανταγωνισμό ελέγχοντας τις εισαγωγές τους.

(Σχετικός σύνδεσμος: <http://www.international.gc.ca/controls-controles/prod/index.aspx?lang=eng>).

Τα αγροτικά προϊόντα του εν λόγω καταλόγου είναι:

- βοδινό και μοσχαρίσιο κρέας
- κοτόπουλο και προϊόντα αυτού
- χοιρινό κρέας
- γαλοπούλα και προϊόντα αυτής
- γαλακτοκομικά προϊόντα (συμπεριλαμβανομένων των τυριών)
- ζωοτροφή για σκύλους και γάτες
- αυγά και προϊόντα αυτών
- ιχθηρά και αλιεύματα
- προϊόντα με υψηλά ποσοστά ζάχαρης
- μαργαρίνη
- φυστικοβούτυρο
- κατεργασμένα προϊόντα
- ζαχαρώδη παρασκευάσματα και σοκολατοειδή
- σιτάρι και κριθάρι και τα προϊόντα αυτών

Γ. ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Ιδιαίτερη κατηγορία αποτελούν τα γαλακτοκομικά και τυροκομικά προϊόντα στον Καναδά, καθώς η χώρα διαθέτει σημαντική (και επιδοτούμενη) εγχώρια παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων την οποία και προστατεύει με μέσα εμπορικής πολιτικής.

Ως εκ τούτου, η εισαγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων (προϊόντα με βάση το γάλα, τυροκομικά, γιαούρτι, παγωτό κ.λ.π.) δεν είναι ελεύθερη αλλά υπόκειται σε εισαγωγικούς ελέγχους και διέπεται από τον Κανονισμό *Export and Import Permits Act* (EIPA).

Εισαγωγική άδεια για τα παγωτά εκδίδεται από την αρμόδια καναδική υπηρεσία Global Affairs Canada μόνο για τους εισαγωγείς που είναι κάτοχοι εισαγωγικών ποσοστώσεων για τα προϊόντα που εμπίπτουν στους οκταψήφιους κωδικούς 2105.00.91 και 2105.00.92 της συνδυασμένης ονοματολογίας.

Η συνολική επιτρεπόμενη εισαγόμενη ποσότητα ανέρχεται σε 484,000 κιλά για ένα έτος, από 1^η Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου.

Όσον αφορά τα τυριά, στο πλαίσιο της νέας Ολοκληρωμένης Οικονομικής και Εμπορικής Συμφωνίας Ε.Ε.-Καναδά/CEFTA η ποσόστωση θα υπερδιπλασιαστεί για το 2018 στους 18,500 τόνους/έτος, γεγονός που θα ευνοήσει την εισαγωγή και άλλων τυριών, ειδικά αυτών που

απολαμβάνουν, πλέον, της προστασίας του καθεστώτος Γεωγραφικών Ενδείξεων, υπό τη CETA.

Τα ελληνικά τυριά που απολαμβάνουν προστασίας ως ΠΓΕ και των οποίων ο σφετερισμός απαγορεύεται είναι: φέτα, κεφαλογραβιέρα, γραβιέρα Κρήτης, γραβιέρα Νάξου, μανούρι και κασέρι

Η εκδιδόμενη εισαγωγική άδεια μπορεί να αφορά είτε συγκεκριμένη ποσότητα ανά φορτίο είτε να είναι συνολική για όλη τη διάρκεια του έτους, από την οποία αφαιρείται κάθε φορά η χρήση της ποσόστωσης.

Σε περίπτωση που ένας εισαγωγέας δεν έχει δικαίωμα ποσόστωσης μπορεί να του μεταφερθεί από άλλο συνεργαζόμενο εισαγωγέα, κατόπιν σχετικής έγκρισης του αρμόδιου Υπουργού.

Η κατάθεση των αιτήσεων για την παροχή άδειας ποσόστωσης γίνεται το αργότερο τη 15^η Νοεμβρίου του προηγούμενου έτους του έτους για το οποίο θα χορηγηθεί η ποσόστωση.

Περισσότερες πληροφορίες βρίσκονται αναρτημένες στον ιστότοπο <http://www.international.gc.ca/controls-controles/prod/agri/dairy-laitiers/notices-avis/885.aspx?lang=eng#9>, όπου είναι δημοσιευμένος και ο κατάλογος των κατόχων ποσόστωσης για το έτος 2017: <http://www.international.gc.ca/controls-controles/prod/agri/dairy-laitiers/cream-17-creme.aspx?lang=eng>.

Σε κάθε περίπτωση για την εξαγωγή γαλακτοκομικών και τυροκομικών προϊόντων απαιτείται συνεργασία με εισαγωγέα/διανομέα κάτοχο ποσόστωσης ή με εγκεκριμένο συνεργάτη του. Στην τελευταία αυτή, δε, περίπτωση το κόστος εισαγωγής αυξάνεται καθώς στην αλυσίδα των ενδιάμεσων προστίθεται και ο κάτοχος της ποσόστωσης.

Α. ΚΡΕΑΣ

Σύμφωνα με την καναδική νομοθεσία τα εισαγόμενα προϊόντα κρέατος πρέπει να πληρούν τις ίδιες προδιαγραφές και πρότυπα ασφαλείας με αυτά που παράγονται στις καναδικές μονάδες παραγωγής και επεξεργασίας κρέατος.

Για να μπορέσει να εξαχθεί κρέας και τα προϊόντα αυτού θα πρέπει η μονάδα παραγωγής και/ή κατεργασίας να έχει λάβει, προηγουμένως, την έγκριση εισαγωγής από την αρμόδια Υπηρεσία Εποπτείας Τροφίμων Καναδά/CFIA και να είναι, επίσης, εγκεκριμένο το σύστημα επιθεώρησης και πιστοποίησης της χώρας αυτής.

Το μόνα είδη κρέατος που δεν μπορούν να εξαχθούν από την Ελλάδα είναι το κουνελήσιο, στρουθοκαμήλου και ίππων ενώ επιτρέπονται όλα τα υπόλοιπα και, συγκεκριμένα, βοδινό, μοσχαρίσιο, αμνοερίφια, χοιρινό και κοτόπουλο

Ο κατάλογος των εγκεκριμένων μονάδων στην Ελλάδα για εξαγωγή κρέατος στον Καναδά είναι δημοσιευμένος στο σύνδεσμο: <http://inspection.gc.ca/active/netapp/meatforeign-viandeetranger/forliste.aspx#table-heading>.

Για την εισαγωγή κρέατος χρειάζεται ειδικό πιστοποιητικό πιστοποιητικό, το Official Meat Inspection Certificate, που εκδίδεται από την αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία της περιφέρειας όπου λειτουργεί η εγκεκριμένη μονάδα παραγωγής και/ή κατεργασίας κρέατος, για κάθε φορτίο κρέατος και προϊόντων αυτού που αποστέλλεται στον Καναδά.

Το εν λόγω πιστοποιητικό προσκομίζεται από τον εισαγωγέα και/ή τον εξουσιοδοτημένο εκτελωνιστή στην αρμόδια αρχή National Import Service Centre, προκειμένου να επιτραπεί η είσοδος του φορτίου στον Καναδά.

E. ΙΧΘΗΡΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΥΜΑΤΑ

Για την εισαγωγή ιχθερών και αλιευμάτων χρειάζεται η ειδική άδεια εισαγωγής αλιευμάτων, Fish Import Licence, που εκδίδεται από την Υπηρεσία Εποπτείας Τροφίμων Καναδά/CFIA και αυτή θα πρέπει να έχει ενημερωθεί σχετικά με την αποστολή κάθε φορτίου είτε εκ των προτέρων είτε εντός 48 ωρών μετά την εισαγωγή.

Η περίοδος ισχύος της άδειας αυτής είναι ένα έτος από την ημερομηνία έκδοσής της και δεν μπορεί να μεταβιβασθεί σε άλλο εισαγωγέα.

Αναλυτικές πληροφορίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα: <http://www.inspection.gc.ca/food/fish-and-seafood/imports/basic-importers/eng/1352307383535/1352307591494?chap=4#s3c4>.

ΣΤ. ΜΕΛΙ

Χάριν προστασίας της υγείας του καταναλωτή, το μέλι τελεί υπό καθεστώς εποπτείας και διενεργείται προληπτικός, δειγματολογικός έλεγχος για την ανίχνευση τυχόν χημικών καταλοίπων (από τη χρήση κτηνιατρικών φαρμάκων, φυτοφαρμάκων και περιβαλλοντικών μολυσματικών ρύπων, συμπεριλαμβανομένων των βαρέων μετάλλων) τόσο στο μέλι της εγχώριας παραγωγής όσο και στα εισαγόμενα φορτία μελιού, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι πληροί τις προδιαγραφές ασφαλείας για να τεθεί σε κυκλοφορία (στο πλαίσιο του κρατικού προγράμματος National Chemical Residue Monitoring Program for Honey της Εποπτικής Υπηρεσίας Τροφίμων Καναδά/CFIA).

Αναλυτική πληροφόρηση βρίσκεται αναρτημένη στο σύνδεσμο: http://www.inspection.gc.ca/industry-guidance/eng/1374161650885/1374161737236?gp=2&gc=14&ga=67#gdr_results.

Αποτέλεσμα αυτών των προληπτικών ελέγχων είναι να υπάρχουν, αρκετές φορές, καθυστερήσεις ή και ανακλήσεις φορτίων, από την άλλη πλευρά, όμως, έτσι διαφυλάσσεται η εικόνα του ελληνικού μελιού, καθώς προλαμβάνεται η κυκλοφορία του ακατάλληλου μελιού στην αγορά, με το ενδεχόμενο της πρόκλησης αρνητικής εντύπωσης και φήμης στους καταναλωτές και τα ΜΜΕ.

Επισημαίνεται ότι τα όρια των ανιχνεύσιμων επιτρεπόμενων χημικών καταλοίπων στο μέλι διαφέρουν στον Καναδά από αυτά της Ε.Ε. και, συγκεκριμένα, είναι πολύ χαμηλότερα με αποτέλεσμα να ανακαλούνται φορτία μελιού λόγω κατάδειξης στη χημική ανάλυση μη αποδεκτών επιπέδων καταλοίπων που στην Ε.Ε. δεν θα ανιχνεύονταν.

Η Καναδική νομοθεσία που διέπει το μέλι βρίσκεται ανηρτημένη στο σύνδεσμο: <http://lawslois.justice.gc.ca/eng/regulations/C.R.C., c. 287/index.html>

Όσον αφορά την ετικέτα του μελιού αυτή πρέπει να αναγράφει το όνομα και την έδρα της εταιρείας, το εμπορικό σήμα, τον τύπο, χρώμα, καθαρό βάρος, χώρα προέλευσης και τα διατροφικά του στοιχεία.

Αναλυτικές πληροφορίες στον ιστότοπο: <http://www.inspection.gc.ca/food/labelling/food-labelling-for-industry/honey-products/eng/1392907854578/1392907941975?chap=17>.

Z. ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Τα προϊόντα που προσδιορίζονται ως βιολογικά πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις των κανονισμών βιολογικών προϊόντων (organic products regulations) <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/regulations/SOR-2009-176> και να φέρουν πιστοποίηση από οργανισμό αναγνωρισμένο από την Εποπτική Υπηρεσία Τροφίμων Καναδά/CFIA).

Οι Οργανισμοί Πιστοποίησης των χωρών Ε.Ε. που αναγνωρίζονται από τις καναδικές αρχές είναι αυτοί που αναφέρονται στο σύνδεσμο: http://ec.europa.eu/agriculture/ofis_public/r8/ctrl_r8.cfm?targetUrl=home.

Σημεία προσοχής: Στον Καναδά για να χαρακτηριστεί ένα προϊόν ως βιολογικό/οργανικό απαιτείται να έχει λάβει τη σχετική πιστοποίηση από τον Οργανισμό ECOCERT, χωρίς, απαραίτητως, αυτό να σημαίνει ότι δεν εμπεριέχει γεννητικά τροποποιημένου οργανισμού. Τα πιστοποιημένα ως βιολογικά τρόφιμα φέρουν το λογότυπο «Canada Organic».

Αντίθετα, η πιστοποίηση για τα τρόφιμα που δεν εμπεριέχουν γεννητικά τροποποιημένους οργανισμούς αποτελεί χωριστή διαδικασία και διενεργείται από τον Μη Κυβερνητικό Οργανισμό Non GMO project.

Τα πιστοποιημένα αυτά τρόφιμα φέρουν το λογότυπο «Non GMO project verified»

H. ΥΓΙΕΙΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Τα τρόφιμα που χαρακτηρίζονται ως φυσικά προϊόντα υγείας (natural health products) κατατάσσονται σύμφωνα με τον Κανονισμό Food and Drug Act σε υποκατηγορία των φαρμάκων και διέπονται από τους Κανονισμούς *Natural Health Product Regulations (NHPR)*. Αυτά είναι τα λεγόμενα over-the-counter σκευάσματα που λαμβάνονται σε προκαθορισμένες δοσολογίες για την πρόληψη ή την θεραπεία μιας ασθένειας ή μιας παθολογικής κατάστασης, τη μείωση κινδύνων για την υγεία ή, απλά, τη διατήρηση της καλής υγείας.

Αυτά μπορούν να έχουν τη μορφή ταμπλέτας, κάψουλας, φιαλιδίου, βάμματος, διαλύματος, αλοιφής ή σταγόνων.

Περισσότερες πληροφορίες βρίσκονται αναρτημένες στο σύνδεσμο: <http://www.agr.gc.ca/eng/industry-markets-and-trade/market-information-by-sector/processed-food-and-beverages/trends-and-market-opportunities-for-the-food-processing-sector/canada-s-regulatory-system-for-foods-with-health-benefits-an-overview-for-industry/?id=1274467299466>.

Θ. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΙ ΔΑΣΜΟΙ

Από 21/9/2017 έχουν καταργηθεί **όλοι οι εισαγωγικοί δασμοί στα τυποποιημένα τρόφιμα**, μετά την έναρξη προσωρινής εφαρμογής της Ολοκληρωμένης Οικονομικής και Εμπορικής Συμφωνίας Ε.Ε.-Καναδά/CETA.

Τα ελληνικά προϊόντα, για να μπορέσουν να εισαχθούν με το προνομιακό καθεστώς CETA, θα πρέπει να συνοδεύονται από το πιστοποιητικό καταγωγής του συστήματος REX/Registered Exporter System της Ε.Ε.

I. ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΕΤΙΚΕΤΑ

Οι προδιαγραφές της σήμανσης περιγράφονται αναλυτικά στον κάτωθι σύνδεσμο:
<http://www.inspection.gc.ca/food/labelling/food-labelling-for-industry/label/eng/1388160267737/1388160350769>.

Κάτωθι, παρουσιάζεται δείγμα ετικέτας σε εισαγόμενο προϊόν:

Nutrition Facts	
Valeur Nutritive	
Per 100 g/pour 100g	
Amount	%Daily Value
Teneur	% Valeur Quotidienne
Calories/Calories	
Fat/Lipides	
Saturated/Saturés	
+Trans/trans	
Cholesterol/Cholesterol	
Sodium/Sodium	
Carbohydrate/Glucides	
Fibre/Fibres	
Sugars/Sucres	
Protein/Proteines	
Vitamin A/Vitamine A	
Vitamin C/Vitamine C	
Calcium/Calcium	
Iron/Fer	

Επισημαίνεται ότι οι υποχρεωτικές ενδείξεις πρέπει να αναγράφονται και στις δύο επίσημες γλώσσες του Καναδά, αγγλικά και γαλλικά, ενώ η αναγραφή της καταληκτικής ημερομηνίας κατανάλωσης (best before date) για τα προϊόντα διατροφής διάρκειας ζωής άνω των 90 ημερών είναι προαιρετική.

K. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΚΟΣΤΗ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΗ ΤΙΜΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΣΤΟ ΡΑΦΙ

Επισημαίνεται ότι ο Καναδάς είναι χώρα με υψηλό εισαγωγικό κόστος, παρά την απουσία δασμών, καθώς για την εισαγωγή των προϊόντων μεσολαβούν αρκετοί ενδιάμεσοι που ανεβάζουν την τελική τιμή στο ράφι.

Grosso mondo το εισαγωγικό κόστος υπολογίζεται ως εξής:

-20-25%, το κόστος του εισαγωγέα στην τιμή FOB

-11% +, το κόστος του υπερδιανομέα/χονδρέμπορου

- 20-25%, το κόστος κυκλοφορίας στη λιανική και τοποθέτησης στα ράφια του σούπερ μάρκετ (listing fee)

Η τοποθέτηση, δε, του προϊόντος σε χαμηλότερα ή σε ψηλότερα ράφια επηρεάζει ανάλογα και την τιμή ραφίου.

Λ. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ηγετική θέση στην αγορά εισαγομένων τροφίμων του Καναδά έχουν οι Η.Π.Α. ενώ από τις ευρωπαϊκές χώρες η Ιταλία έχει καταφέρει να προωθήσει τα ποιοτικά ιταλικά τρόφιμα και κρασιά τόσο στις μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ όσο και στα καταστήματα ντελικατέσσην, διοργανώνοντας με συστηματικό τρόπο μεγάλες και δυναμικές προωθητικές εκστρατείες και προωθώντας την ιταλική γαστρονομία μέσω του δικτύου των ιταλικών εστιατορίων, τα οποία λειτουργούν ως «πρεσβευτές» των ιταλικών προϊόντων.

Επίσης, το επιτυχημένο συνεργατικό σχήμα πολυχώρου ιταλικών τροφίμων και ποτών και ιταλικών εστιατορίων σε ένα ενιαίο χώρο, με το brand name *Eataly*, αναμένεται να λειτουργήσει και στο Τορόντο, στις αρχές 2019, σε χώρο 4.645 τ.μ. εκτεινόμενο σε τρεις ορόφους, εντός πολυτελούς εμπορικού κέντρου στην περιοχή του κέντρου της πόλης με τη μεγαλύτερη εμπορική κίνηση (Bay-Bloor area).

Τα ευρωπαϊκά προϊόντα ντελικατέσσην, όπως τυριά, αλλαντικά, προϊόντα κατεργασμένου κρέατος, αλείμματα κ.α. έχουν, συνήθως, διακριτή θέση στο χώρο των σούπερ μάρκετ και βρίσκονται σε ξεχωριστό ψυγείο, μαζί με τα υψηλότερης ποιότητας εγχώρια προϊόντα, ενώ τα χαμηλότερης ποιότητας και τιμής καναδικά προϊόντα απαντώνται στο χώρο με τα γαλακτοκομικά και πτηνοτροφικά προϊόντα (γάλα, βούτυρο, αυγά κ.α.), ευρείας δηλ. κατανάλωσης.

Όσον αφορά τα ελληνικά τρόφιμα, διακινούνται, κυρίως, μέσω των καταστημάτων της ελληνικής ομογένειας του Τορόντο (που συγκεντρώνεται, ιδίως, στην περιοχή Danforth), ενώ απαντώνται στα ράφια με έθνικ προϊόντα των σούπερ μάρκετ (στο υποτμήμα μεσογειακά και προϊόντα από τη Μ.Ανατολή), σε επιλεγμένες αλυσίδες ντελικατέσσην και είδη μαναβικής αλλά και σε μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ και υπεραγορών, σε μικρές, όμως, κατά κύριο λόγο, ποσότητες.

Μ. ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Για έναν εξαγωγέα στα πρώτα του βήματα, συνίσταται η συμμετοχή είτε σε μια διεθνή έκθεση είτε σε μια επιχειρηματική αποστολή είτε και στις δυο συνδυαστικά.

Οι σημαντικότερες διεθνείς εκθέσεις του κλάδου τροφίμων και ποτών στον Καναδά είναι:

- Οι εκθέσεις που διοργανώνονται από το Σύνδεσμο **Canadian Health Food Association Trade Shows** (σε διάφορες πόλεις), <https://chfa.ca>

- Η **Gourmet Food and Wine Expo**, που διοργανώνεται στο Τορόντο κάθε χρόνο στα τέλη Νοεμβρίου και είναι ανοιχτή στο κοινό με δυνατότητα λιανικών πωλήσεων, <http://www.foodandwineexpo.ca>

- Η **Sial Canada**, 2-4 Μαΐου 2018, Μόντρεαλ, <https://sialcanada.com>

Αποτελεί τη μεγαλύτερη και σημαντικότερη διεθνή έκθεση τροφίμων και ποτών του Καναδά, όπου υπάρχει και ελληνική συμμετοχή.

- **Vegexpo**, Βανκούβερ, 27 Μαΐου 2018, <https://www.vegexpo.ca/>

Εξειδικευμένη κλαδική έκθεση για τα βιολογικά και υγιεινά τρόφιμα, που αποτελούν την ανερχόμενη κατηγορία τροφίμων στις προτιμήσεις των Καναδών καταναλωτών.

Ν. ΣΗΜΕΙΑ-ΚΛΕΙΔΙΑ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

- έγγραφος, κατ' αρχήν, τύπος
- χρόνος ισχύος
- ποια είναι τα συμβαλλόμενα μέρη και τι αρμοδιότητες έχουν
- ο προσδιορισμός της αποκλειστικότητας ή μη διάθεσης των προϊόντων για συγκεκριμένη/ες περιοχή/ές (όλος ο Καναδάς; Συγκεκριμένες επαρχίες;)
- προσδιορισμός των εισαγομένων προϊόντων και της ποσότητάς τους
- ο χρόνος παράδοσης των προϊόντων και πρόβλεψη επιφύλαξης παραλαβής σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών
- η τιμή πώλησης, η συναλλαγματική ισοτιμία και ο επιμερισμός του κινδύνου της, καθώς και το ποια κόστη περιλαμβάνεται στην τιμή πώλησης
- ο καταμερισμός επιπρόσθετου κόστους, όπως ο φόρος αγαθών και υπηρεσιών (Goods and Services Tax) ή ο ειδικός φόρος κατανάλωσης επί των αλκοολούχων ποτών που καταβάλλονται και οι δύο αυτοί φόροι με την εισαγωγή του προϊόντος, καθώς και μη προβλέψιμων κοστών, όπως π.χ. κόστος επιθεώρησης εμπορευμάτων από την Τελωνειακή Υπηρεσία Καναδά/ CBSA, πρόστιμο για υποβολή ανακριβών εγγράφων κ.α.
- θέματα επιμερισμού κόστους για ενδεχόμενες προωθητικές ενέργειες του προϊόντος
- ο τρόπος πληρωμής
- ρήτρα αποζημίωσης ή απαίτησης για αντικατάσταση ή επιστροφή προϊόντος σε περίπτωση που αποδειχθεί ελαττωματικό ή ότι δεν πληρούσε τις συμφωνηθείσες προδιαγραφές
- διαδικαστικά θέματα, όπως το ποιος είναι αρμόδιος για την απόκτηση της εισαγωγικής άδειας και της συμμόρφωσης του προϊόντος με τα πρότυπα ασφαλείας και την ετικέτα
- ρήτρα διαιτησίας σε περίπτωση διαφωνίας και ανάκυψης προβλημάτων από την εφαρμογή της συμφωνίας

Επισημαίνουμε ότι, όσο πιο σαφή είναι όλα τα βασικά στοιχεία και απαραίτητα μέρη μιας εμπορικής συμφωνίας τόσο μεγαλύτερη ασφάλεια παρέχεται στους συμβαλλόμενους ότι η συνεργασία θα εξελιχθεί ομαλά ενώ η, κατά το δυνατόν, πρόβλεψη στη συμφωνία όλων των κινδύνων που μπορεί να ανακύψουν και ο ακριβής καταμερισμός υποχρεώσεων και δικαιωμάτων των μερών αποτρέπει από ενδεχόμενες διαφωνίες.

Η δε πρόβλεψη ρήτρας διαιτησίας κρίνεται απαραίτητη καθώς προφυλάσσει από δικαστικές διαμάχες που μπορεί να αποβούν χρονοβόρες και δαπανηρές.

Ξ. ΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

A) Πληρωμή με την παραλαβή

Ο πωλητής-εξαγωγέας αποστέλλει τα εμπορεύματα μαζί με τα πρωτότυπα φορτωτικά έγγραφα (φορτωτική, τιμολόγιο, packing list, ασφαλιστήριο συμβόλαιο, έγγραφα ναύλωσης κ.λ.π.) και ο αγοραστής-εισαγωγέας καταθέτει το τίμημα στον τραπεζικό λογαριασμό του πωλητή-εξαγωγέα εντός του συμφωνηθέντος χρόνου (μήνα, τρίμηνο ή εξάμηνο) από την παραλαβή των εμπορευμάτων.

Αυτός ο τρόπος πληρωμής ενέχει το μικρότερο κίνδυνο για τον αγοραστή-εισαγωγέα και το μεγαλύτερο για τον πωλητή-εξαγωγέα.

B) Έναντι Εγγράφων, D/P document against payment

Όταν τα εμπορεύματα φορτωθούν για αποστολή ο πωλητής-εξαγωγέας μεταβιβάζει τα φορτωτικά έγγραφα στην τράπεζα του. Η τελευταία στέλνει μια σειρά φωτοτυπίες των φορτωτικών εγγράφων μαζί με τις σχετικές οδηγίες παραλαβής του εμπορεύματος

στην τράπεζα του αγοραστή-εισαγωγέα και αυτός ειδοποιείται σχετικά για τις περαιτέρω ενέργειες. Όταν ο αγοραστής-εισαγωγέας λάβει τις οδηγίες παραλαβής των εμπορευμάτων με τις αντίστοιχες φωτοτυπίες των φορτωτικών εγγράφων και συμφωνήσει, προβαίνει στην πληρωμή τους. Μόνο μετά από κατάθεση του τιμήματος που αντιστοιχεί στην αξία των εμπορευμάτων, η τράπεζα του αγοραστή-εισαγωγέα θα του δώσει τα πρωτότυπα φορτωτικά έγγραφα, και έτσι γίνεται κύριος του εμπορευμάτων και προβαίνει στον εκτελωνισμό τους.

Γ) Επιβεβαιωμένη ανέκκλητη ενέγγυα πίστωση (LC), με τη διαμεσολάβηση των τραπεζών αγοραστή και πωλητή.

Ο πωλητής-εξαγωγέας παραδίδει τα εμπορεύματα μόνο όταν ειδοποιηθεί γραπτώς από την τράπεζα του αγοραστή-εισαγωγέα ότι «ανοίχθηκε πίστωση», και παίρνει τη φορτωτική, την οποία και προσκομίζει στην τράπεζά του μαζί με το τιμολόγιο και τα υπόλοιπα φορτωτικά έγγραφα, για να εισπράξει το ποσό που δικαιούται. Στη συνέχεια τα έγγραφα στέλνονται στην τράπεζα του αγοραστή-εισαγωγέα και αυτή τα παραδίδει στον πελάτη της αφού πρώτα πληρώσει το χρέος του.

Ο τρόπος αυτός πληρωμής ενδείκνυται όταν η μεταφορά του εμπορεύματος γίνεται δια θαλάσσης και η ποσότητα του φορτίου είναι μεγάλη.

Αποτελεί τον επωφελέστερο και για τα δύο μέρη τρόπο πληρωμής, γι' αυτό και συνηθέστερο. Τα πλεονεκτήματα της ανέκκλητης ενέγγυας πίστωσης έγκεινται στο ότι ο πωλητής με το άνοιγμα της πίστωσης είναι σίγουρος ότι θα πληρωθεί επειδή η τράπεζα εγγυάται την πληρωμή και ο αγοραστής είναι σίγουρος ότι θα του αποσταλούν τα εμπορεύματα επειδή δεν μπορεί ο πωλητής να εισπράξει τα χρήματα αν δεν στείλει πρώτα τα εμπορεύματα.

(Ο εκδότης της φορτωτικής ακολουθεί κατά γράμμα και αριθμό της οδηγίες που υπάρχουν στην ενέγγυα πίστωση).

Από πλευράς της, δε, η τράπεζα του αγοραστή –πελάτη της διασφαλίζεται έναντι του κινδύνου να μην πληρωθεί από αυτόν, έχοντας το δικαίωμα να πουλήσει τα εμπορεύματα και να εισπράξει τα χρήματά της.

Το βασικό μειονέκτημα, από την άλλη πλευρά, είναι ότι υπάρχει επιπρόσθετο κόστος που προσυξάνεται στο τελικό κόστος εισαγωγής.

Δ) Προκαταβολική πληρωμή όλου ή μέρους του τιμήματος

Αυτός ο τρόπος πληρωμής ενέχει το μικρότερο κίνδυνο για τον πωλητή και το μεγαλύτερο για τον αγοραστή.

Απαιτείται μεγάλο ποσοστό εμπιστοσύνης και αποδεδειγμένης φερεγγυότητας και αξιοπιστίας του πωλητή. Επιπλέον, απαιτείται δυνατότητα ρευστότητας εκ μέρους του αγοραστή.

Ο τρόπος αυτός πληρωμής είναι συνηθέστερος στις μακροχρόνιες εμπορικές συνεργασίες, όπου έχει εμπεδωθεί κλίμα εμπιστοσύνης.

Πηγές πληροφόρησης:

- Υπουργείο Εξωτερικών Καναδά
- Υπουργείο Γεωργίας Καναδά
- Εποπτική Υπηρεσία Τροφίμων Καναδά
- Τελωνειακή Υπηρεσία Καναδά
- Justice Laws Website